

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Evangelistarivm M. Maruli Spalaten. opus vere
euangelicum, sub fidei, spei & charitatis titulis in septem
libros partitum**

Marulić, Marko

Coloniæ, 1532

VD16 M 1298

de somnijs. cap. 8.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35578

uidi sunt ad cauendum, facileque ad omnes voluptatū illecebras inclinantur. Qui certe si capti & irretiti fuerint, tunc demum intelligent, quam male dormierint, cum villicationis suæ reddere rationem compellentur. Datum quippe sibi tempus ad penitendū, ac bene agendum, inutiliter immo & nequiter consumpsere. Nihil de futura vita cogitantes, dum præsentem in delicijs corporis dormiendo lasciuiendoque transigunt.

De somnijs. Ca. VIII.

DE istorū numero etiam illos esse dixerim, quos vanæ somniorum suorum imagines quasi futuri diuinæ ita delectant, vt quotidie visa enarrēt & si quando sequatur euentus, vera se vidisse iactitent, veluti digni quibus cælestis prouidentiae mysteria pā dantur, cum magis illis conueniat in prouerbis dictū: *Eccle. 34.* Quasi qui apprehendit vmbra & persequitur ventum sic & qui attendit ad visa mendacia. Neq; tamen imus inficias quandoque per somnium vera nunciari. Nam *Gen. 20.* vt obiter aliquid ea de re dicamus, Iacob duodecim tribuum pater cum obdormisset, vidit cælestem scalam, angelosque ascendentes & descendentes, & a domino audituit, terræ in qua dormiret, se possessorem fore, semenque suum per orbem esse propagandum. Hoc in *Gen. 37.* Genesi legimus, & ibidem de Iosepho eius filio, cuius somnio cognitum est, ipsum patri matriq; ac fratribus honorabilem futurum, manipulorum & stellarum quæ vidit, solis quoque & lunæ argumento. Ab his enim per quietem se adoratū dixerat. Idem Ioseph magistri pincernarum Pharaonis & pistorum præpositi, cum quibus tunc in carcere erat, somnia interpretatus est diuersæ quidem sortis, sed certissimi euentus, ac nihil prorsus ab interpretationis sententia discrepantis. Præterea in Iudicum libro Gedeonis victoria aduersum Madianitas, ante per nocturnam imaginem fuit vulgata quam euenisset, quodam somniantē quod hordeaceus panis castra Madianitarum suo ietu subuertisset. Regum quoque historia testatur Salomoni dormienti ap

*Gen. 40.**Iudicū. 7.*

paruisse dominum, fuisseque locutum, & sicut petierat, rerum scientiam ac sapientiam contulisse. Somnio fidem fecit euentus. Nam eum sapientissimum inter re-
 ges fuisse satis constat, Danielis etiam somnia de ven-
 tis pugnantis ac bestijs de mari ascendentibus, & a-
 lijs quæ leguntur, nisi futuræ veritatis signa extitissent
 ne scripta quidem in voluminibus diuinis fuissent. Ven-
 iamus ad euangelium; Magi ne ad Herodem reuerte-
 rentur somnio admoniti, capitis periculum euaserunt.
 Iosephus in somnis accepto responso, cum puero Iesu et
 matre eius virgine fugit in Aegyptum, vt ipsum I E-
 S V M neci subtraheret, qua Herodes ipsum solum quæ-
 ritans, aduersus infantem multorum infantiam erat
 scaturus. Ad hæc non pauca in sanctorum vitis re-
 lata legimus, quibus credere compellimur, per quie-
 tem sæpenumero quæ vera sunt reuelari: cum præ-
 fertim ipse dominus (vt in numeris scriptum est) di-
 cat, Si quis fuerit inter vos propheta domini, in visio-
 ne apparebo ei, vel per somnium loquar ad illum. Sunt
 tamen quædam, quæ per dæmonum illusiones acci-
 dunt, vana atque fallacia, veris tamen interdum mixta
 vt credantur. Dæmonis enim calliditas quo animo
 falsum aliquid suadet, eodem & verum reuelat; vtique
 vt nimium credulos, & iam sibi libere confidentes fa-
 cilius euertat, atque in foueam alicuius mortiferi ter-
 roris præcipitet incautos. Prudentia igitur opus
 est ad deuitandos dolos, quos ille veterator nobis dor-
 mientibus per ipsa somniorum phantasmata frue-
 re consuevit. Minimum itaque erit ei credendum, qui
 perpetuus humani generis aduersarius esse noscitur.
 Quicquid ille quocunque modo suggesserit, nisi vir-
 tute diuina compulsus suggerat, non veritatem, sed
 laqueos esse certo scias. Tunc etiam magis erit ca-
 uendum, cum se ostenderit amicum, & palpare ani-
 mum blanditijs cœperit. Illa vero insomnia, quæ
 vel ab aliqua animi passione, vel corporis morbo, vel
 negotiorum cura, vel diurna verborum vltro citro-
 que habitorum contentione prouenire solent, sem-

Danie. 7.

Matth. 2.

Nume. 11.

per vana futiliaque sunt, & nulla prorsus fide digna. Quod si quid ita ut somnium est euenerit, non somnio credas, sed cuidam præfagæ mentis diuinationi. Fieri enim non potest, quin aliquando ira contingat, ut futurum prædicimus. Porro visa illa, quæ diuinitus immittuntur, quamuis verissima semper sint, non tamen omnibus æque accidunt. Bonis quippe ad consolationem, malis ad terrorem. Bonorum sunt illa quæ præmisimus, malorum autem ista quæ dicemus: Pharaon rex cum dormiret, boues vidit septem crassas, & totidem alias macilentas, eodemque numero triticeas spicas, alias turgentibus aristis plenas, alias effetas, exiles, ac prorsus vanas, & quemadmodum ista differens Ioseph sanctitate notus prædixerat, septennem annonæ copiam, septennis fames est subsequuta. Nabuchodonosori quoque regis dirum ac triste somnium, siue statuam quam vidit, consideres, vario metallo compactam, siue arborem supra modum proceram, atque amplam, utroque enim somnio Daniele interpretante didicit, futuram regni cladem, & suimet qui felicissimus putabatur, extremam miseriam. Pilati etiam vxor in euangelio multa per visum se passam conqueritur propter **CHRISTVM**, & marito ut missum illum faceret, nititur persuadere. Hoc quoque obseruandum, quod iniqui in somniorum suorum quid portendant ignari, a sanctis interpretationem accipiunt, ut Pharaon a Iosepho & Nabuchodonosor a Daniele. Vnde apparet, somnia ista quæ diuino fiunt consilio, & impijs obijci quandoque, sed non nisi electis dei seruis reuelari. Taceant igitur peccatores, ad quos non pertinet iudicium somniorum, aut eos ad quos pertinet interrogent, ne per viam non suam incedentes, præsumptione labantur. Ut autem nobis quoque spiritus sancto largiente interpretandi donetur facultas, minus temporis demus somno ut plus concedamus virtuti. Id si fecerimus, ne tunc quidem cum dormimus, quod terreat somniabimus, sed quod consoletur, quodque euigilantibus quæ gratum sit.

De oratione fructuosa, Cap. IX.